

عنوان مقاله:

انقلاب اسلامی و تحول در هویت ملی ایرانی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های سیاسی، دوره 6، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

سید مرتضی هزاوئی - دانشیار گروه علوم سیاسی دانشگاه بوعلی سینا همدان

فاطمه حسینی - دانشجوی کارشناسی ارشد اندیشه سیاسی دانشگاه بوعلی سینا

خلاصه مقاله:

در تصور سنتی حاکم بر گفتمان اسلامی و انقلابی، اندیشه ناسیونالیسم به عنوان یکی از دستاوردهای اصلی اجتماعی - سیاسی مدرنیته غربی همواره با آرمان و اندیشه انقلاب اسلامی در تقابل قرار می‌گیرد؛ در حالی که ملی‌گرایی در معنای میهن‌پرستی نه تنها در تقابل با تفکر انقلابی قرار نمی‌گیرد، بلکه در راستای تحکیم آن معنا می‌یابد. ملی‌گرایی مانند بسیاری از مفاهیم مطرح در علوم سیاسی در روند تحولات بنیادین از قبیل انقلاب‌ها چهره‌ای ژانوسی می‌یابد که نمی‌توان درباره جمع‌پذیری یا تباین آن با گفتمان انقلاب اسلامی، حکم قطعی صادر کرد. پرسش مقاله آن است که انقلاب اسلامی و نظام سیاسی برآمده از آن، چه برداشت جدیدی از ملی‌گرایی ارائه داده است؟ رفتارشناسی ج.ا.ایران در برخی وقایع و تحولات سیاسی - اجتماعی مهم مانند جنگ تحمیلی، مسأله هسته‌ای، رویکرد نسبت زبان فارسی و هویت باستانی، نشان از ایجاد تلفیق سازنده میان دو منبع هویتی ایرانی‌بودن و اسلامی‌بودن دارد. براساس نظریه نظریه ام‌القرآ، مفهوم ملی‌گرایی در جریان انقلاب تغییر ماهیت داده و خوانش جدیدی از آن ارائه شده است که با آرمان انقلاب اسلامی سازگاری دارد. در واقع انقلاب اسلامی، موجب تلفیق ملی‌گرایی در معنای وطن‌دوستی ضد استبدادی در سطح سیاست داخلی و میهن‌دوستی ضد بیگانه در سطح سیاست خارجی با رویه‌های اسلامی- انقلابی شده است.

کلمات کلیدی:

انقلاب اسلامی، هویت ملی، نظریه ام‌القرآ، جنگ تحمیلی، موضوع هسته‌ای، زبان فارسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1163629>

